

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, dnia 11 maja 2022 r.

PN.III.4131.1.77.2022

**Pani
Czesława Antoszczyszyn
Przewodnicząca Rady Gminy
Lubrza
ul. Wolności 73
48-231 Lubrza**

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 i 583)

stwierdzam

nieważność uchwały Nr XXXVIII/283/2022 Rady Gminy Lubrza z dnia 28 kwietnia 2022 r. w sprawie wyznaczenia miejsca do prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników produktami rolnymi lub spożywczymi oraz określenia zasad tego handlu w części obejmującej § 4 i § 7 – z powodu istotnego naruszenia prawa.

Uzasadnienie

W dniu 28 kwietnia 2022 r. Rada Gminy Lubrza, powołując się art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 3 ust. 1 i art. 5 ustawy z dnia 29 października 2021 r. o ułatwieniach wprowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników (Dz. U. z 2021 r. poz. 2290) podjęła uchwałę nr XXXVIII/283/2022 w sprawie wyznaczenia miejsca do prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników produktami rolnymi lub spożywczymi oraz określenia zasad tego handlu. Przedmiotowa uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 29 kwietnia 2022 r.

W kwestionowanym akcie Rada Gminy Lubrza ustaliła szereg zachowań, które uznała za zabronione w miejscu wyznaczonym do prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników (§ 4) oraz wskazała, że sprzedający ponoszą wyłączną odpowiedzialność za jakość sprzedawanych przez siebie produktów, płodów rolnych oraz innych wyrobów i towarów (§ 7). W ocenie organu nadzoru przedmiotowa uchwała, w tym zakresie w sposób istotny narusza prawo. Przekroczono bowiem delegację ustawową, wynikającą z art. 5 ustawy o ułatwieniach w prowadzeniu handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników. Za nierespektujące zakresu upoważnienia ustawowego należy uznać postanowienia zawarte w § 4 regulaminu , a mianowicie:

- 1) zakaz sprzedaży innych produktów, niż te wymienione w ustawie, o której mowa w § 2 – zapis ten stanowi niejako powtórzenie art. 4 ustawy o ułatwieniach w prowadzeniu handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników,
- 2) zakaz zaśmiecania terenów - został uregulowany w art. 145 Kodeksu wykroczeń,
- 3) zakaz niszczenia mienia – normuje art. 124 § 1 Kodeksu wykroczeń.

Jeżeli natomiast chodzi o § 7 przedmiotowej uchwały wskazać należy, że kwestia odpowiedzialności za jakość sprzedawanych przez siebie produktów uregulowana jest w przepisach prawa cywilnego, w szczególności w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1740). Powtarzanie zapisów ustawowych, czy ich modyfikacja w akcie prawa miejscowego nie powinno mieć miejsca.

Rada gminy, formułując postanowienia uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, nie tylko nie może wykraczać poza zakres ustawowego upoważnienia, ale i naruszać innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa. Stąd też, akty prawa miejscowego nie powinny w żaden sposób regulować materii należącej do przepisów wyższego rzędu i tymi przepisami normowanej (nawet, jeśli taka regulacja stanowiłaby jedynie powtórzenie obowiązującego przepisu). Ponowne uregulowanie przez radę gminy materii ustawowej prowadzić może do sprzeczności z obowiązującym w tym zakresie przepisem ustawy, i to nie tylko w przypadkach, w których postanowienia uchwały w sposób oczywisty normują określone zagadnienia wbrew obowiązującym przepisom prawa. Również i modyfikacja, czy powtórzenie przepisów ustawy może wypaczyć ich sens. Trzeba bowiem liczyć się z tym, że powtórzony, czy zmodyfikowany przepis będzie interpretowany w kontekście uchwały, co może spowodować całkowitą lub częściową zmianę intencji prawodawcy.

Ustawodawca, kształtując upoważnienie rady do wydania uchwały w tym przedmiocie, precyzyjnie wskazał, które kwestie pozostawił regulacji jednostki samorządu terytorialnego. W przypadku aktów prawa miejscowego przekroczenie delegacji ustawowej stanowi istotne naruszenie prawa. Rada gminy obowiązana jest przestrzegać zakresu udzielonego przez ustawę upoważnienia w zakresie tworzenia przepisów wykonawczych, a w tych działaniach nie może tego upoważnienia zawężyć i przekraczać. Wydając akty będące źródłem powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej na obszarze danej gminy (art. 87 ust. 2 Konstytucji RP) musi respektować zakres delegacji zawartej w aktach prawnych wyższego rzędu, powstrzymując się od wypełniania ich treści postanowieniami ustawy (por. wyrok NSA z dnia 28 lutego 2003 r., sygn. akt I SA/Lu 882/02).

Mając na uwadze powyższe, stwierdzam jak na wstępie.

Na podstawie art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, w związku z art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325) niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu za pośrednictwem Wojewody Opolskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Z up. Wojewody Opolskiego

Barbara Zwierzewicz
Dyrektor Wydziału
Prawnego i Nadzoru

Prowadzący sprawę: Wojciech Cybulski Referent prawny, Wydział Prawny i Nadzoru, tel. 77 45 24 549.